

Najpomembnejše informacije o dedovanju

Kazalo:

1. Hitri pregled

Kaj je dedovanje?

Kdaj pride do dedovanja?

Kdo je lahko zapustnik?

Kdo lahko deduje?

Kaj se deduje in kaj se lahko izloči?

Kako se lahko deduje?

Kdo je lahko oporočitelj?

Kako napraviti oporoko?

Kdaj pride do zakonitega dedovanja?

Kdo lahko deduje?

Ali oporočitelj lahko kakorkoli prepreči, da bi nujni dedič dedoval?

Kdaj oporočitelj lahko razdedini nujnega dediča?

Kako oporočitelj lahko opravi razdedinjenje?

Kakšne so posledice razdedinjenja?

Kdaj lahko oporočitelj odvzame nujni delež v korist potomcev?

Kako do dedovanja sploh pride?

Katero sodišče je pristojno?

Kaj pomeni, da v trenutku zapustnikove smrti premoženje preide na njegove dediče?

Kdaj se dedič dediščini ne more odpovedati?

Kako dedič odgovarja za zapustnikove dolgove?

Kdo ne more dedovati?

Kdo so dedno nevredne osebe?

2. Postavite pravno vprašanje

3. Izkušnje posameznikov

4. Pet najpogostejših vprašanj

5. Nasveti strokovnjakov

6. Dokumenti, ki jih potrebujete v postopku

7. Bodite redno informirani

8. Pravna praksa

9. Ali veste ... ?

10. Koristne povezave

11. Slovar

12. Predpisi s tega področja

13. Delite ta e-Prročnik s prijatelji

14. Ta prročnik so omogočili

1. Hitri pregled

Kaj je dedovanje?

Dedovanje pomeni prehod premoženja od ene osebe na drugo. Oseba, katere premoženje se prenaša, je **zapustnik**, oseba, ki pridobi premoženje, je **dedič** ali **volilojemnik** – odvisno za kakšen prenos gre.

Kdaj pride do dedovanja?

Do dedovanja pride v trenutku smrti zapustnika. Premoženje, ki je njegovo ob smrti, avtomatično preide na njegove dediče.

Kdo je lahko zapustnik?

Zapustnik je lahko vsaka fizična oseba, ki ima v trenutku smrti premoženje. Pravna oseba ne more biti zapustnik.

Kdo lahko deduje?

Deduje lahko vsak, ki je živ v trenutku zapustnikove smrti. To pomeni, da mora preživeti zapustnika. Izjemoma lahko deduje že spočet a še ne rojen otrok, vendar pod pogojem, da se rodi živ. Pravne osebe, ki obstajajo ob zapustnikovi smrti, lahko dedujejo, vendar le na podlagi oporoke. Premoženje lahko deduje ena ali več oseb.

Kaj se deduje?

Deduje se premoženje, ki ga zapustnik ima ob svoji smrti (zapuščina). Na dediče se prenašajo tako pravice kot tudi obveznosti, ki jih je v skladu z zakonodajo mogoče dedovati. Ni mogoče dedovati pravic iz družinskega prava (npr. roditeljska pravica), osebnostnih pravic in pravic iz socialnega varstva (npr. pravica do starševskega dodatka).

POZOR!

Zakon določa, da se določeni deli zapustnikovega premoženja lahko izločijo, tako da niso predmet dedovanja.

Kaj se lahko izloči?

1) Zapustnikovi potomci in posvojenci ter njihovi potomci, ki so živeli z zapustnikom in mu s svojim delom, zaslužkom ali kako drugače pomagali pri pridobivanju, imajo pravico zahtevati, da se jim iz zapustnikovega premoženja izloči del, ki ustreza njihovem prispevku k povečanju ali ohranitvi vrednosti zapustnikovega premoženja. Njihov prispevek tako ni predmet dedovanja, ampak pripade njim.

Potrebujete pravni nasvet?

Primer:

Nekdo, ki je vlagal v zapustnikovo hišo, jo prenovil, naredil prizidek ipd., ima pravico zahtevati, da se iz zapuščine izloči vrednost njegovega vložka v hišo. Ta vrednost tako ne pripade dedičem zapustnika ampak osebi, ki je zahtevala izločitev.

2) Predmet dedovanja tudi niso zapustnikovi gospodinjski predmeti manjše vrednosti. Ti pripadejo preživelemu zakoncu, zapustnikovim potomcem, posvojencem ter njihovim potomcem, ki so živeli z zapustnikom v istem gospodinjstvu. Pohištvo, gospodinjski stroji, hišna oprema, posteljnina in podobno, ki niso večje vrednosti, se ne dedujejo, ampak postanejo last navedenih oseb.

3) V primeru, ko je zapustnik užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, ne pride do dedovanja tistega dela njegovega premoženja, ki ustreza vrednosti prejete pomoči, ki so ga dediči dolžni vrniti.

Če je zapustnik pomoč prejemal dlje kot 12 mesecev, se od celotne pomoči odbije 12 najvišjih mesečnih prejemkov. Dediči so dolžni vrniti 2/3 preostanka pomoči.

Premoženje zapustnika, se zmanjša za vrednost prejete pomoči, ki jo je potrebno vrniti. Ta del postane lastnina Republike Slovenije oziroma občine.

Država se temu delu premoženja lahko odpove, če so zapustnikovi dediči, njegov zakonec ali njegovi otroci v tako slabem položaju, da sami potrebujejo pomoč.

Če je zapustnik pomoč prejemal 12 mesecev ali manj, ali če je prejemal izredno socialno pomoč, dedičem pomoči ni potrebno vrniti.

Kako se lahko deduje?

Deduje se lahko na podlagi zakona ali po oporoki. To sta edina veljavna načina dedovanja pri nas.

OPOROČNO DEDOVANJE

Dedovanje po oporoki nastopi le v primeru, ko zapustnik napravi oporoko. Oporoka je enostranska izjava volje zapustnika, za katero ni potrebno soglasja osebe, ki ji je v oporoki kaj naklonjeno. Njena značilnost je, da jo oporočitelj lahko kadarkoli delno ali v celoti prekliče in napravi novo.

Oporočno dedovanje ima prednost pred zakonitim. Dediči, določeni v oporoki, tako dedujejo pred zakonitimi dediči oziroma zakonite dediče izključujejo od dedovanja (razen v primeru nujnega dedovanja).

Kdo je lahko oporočitelj?

Oporoko lahko napravi vsak, ki je dopolnil 15 let in ki je sposoben razumeti pomen in posledice oporoke. Ta sposobnost se ugotavlja za vsak konkreten primer posebej. Pravna oseba ne more biti oporočitelj.

Kako napraviti oporoko?

Oporoko je mogoče sestaviti na različne načine in v različnih oblikah. Poznamo lastnoročno

Potrebuje pravi nasvet?

Zakon za vsako obliko natančno določa, kako mora biti napravljena in kakšni so pogoji za njeno veljavnost.

Več: Hitri pravni e-priročnik: Kako sestaviti oporoko ([kliknite tu](#))

e-obrazec:

Oporoka ([kliknite tu](#))

Oporočitelj z oporoko določi, kako bo njegovo premoženje po smrti razdeljeno in med katere osebe. S tem prepreči, da bi nastopilo zakonito dedovanje, to je dedovanje po pravilih, ki jih določa zakon.

Kdaj pride do zakonitega dedovanja?

- oporoke ni,
- oporoka je neveljavna,
- oporočni dedič se odpove dedovanju,
- oporočni dedič je dedno nevreden,
- oporočni dedič umre pred zapustnikom,
- v oporoki ni mogoče ugotoviti, kdo je dedič.

Oporočitelj lahko prepreči zakonito dedovanje tako, da v oporoko določi nadomestnega dediča, ki bo dedoval, če rivotni dedič ne bi dedoval (ker se odpove dedovanju, je dedno nevreden, umre pred zapustnikom).

ZAKONITO DEDOVANJE

Pravila dedovanja ureja Zakon o dedovanju. Deduje se po določenih dednih redih, glede na bližino razmerja z zapustnikom. Najpomembnejši razmerji za dedovanje sta sorodstvo in zakonska zveza.

POZOR!

Prava posvojitev ima glede dedovanja enako veljavo kot naravno sorodstvo. Zunajzakonska zveza je izenačena z zakonsko zvezo. Pravica do dedovanja obstaja torej tudi pri zunajzakonski zvezi.

Kdo lahko deduje?

Pri zakonitem dedovanju se deduje po dednih redih. Dediči bližnjega dednega reda izključujejo od dedovanja osebe bolj oddaljenega dednega reda. Torej imajo dediči prvega dednega reda prednost pred dediči iz kasnejših dednih redov. Pri nas imamo tri dedne rede.

Potrebujete pravni nasvet?

PRVI DEDNI RED

Dedujejo:

- zapustnikovi potomci, posvojenci in njihovi potomci
- zapustnikov zakonec oz. zunajzakonski partner.

Deleži: deduje se po enakih delih.

Primer:

DRUGI DEDNI RED

V tem dednem redu se deduje, kadar zapustnik ni zapustil potomcev.

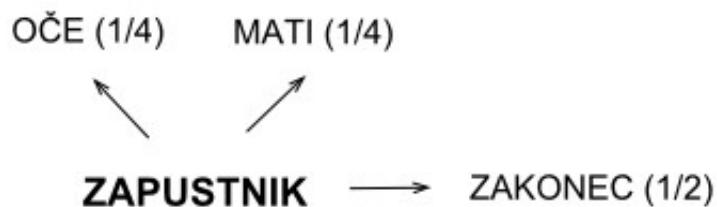
Dedujejo:

- zapustnikovi starši, posvojitelj in njihovi potomci (zapustnikovi bratje in sestre)
- zakonec oz. zunajzakonski partner.

Deleži:

- starši, posvojitelj in njihovi potomci dedujejo 1/2 premoženja, po enakih delih.
- zakonec oz. zunajzakonski partner deduje 1/2 premoženja.

Primer:

Potrebujete pravni nasvet?

TRETJI DEDNI RED

V tem dednem redu se deduje, ko zapustnik ni zapustil ne potomcev, ne staršev (in tudi ti niso zapustili nobenega potomca) in ne zakonca.

Dedujejo:

- Zapustnikovi dedi in babice in njihovi potomci (zapustnikovi bratrance in sestrične).

Deleži:

1/2 zapuščine dedujeta ded in babica po očetovi strani, drugo polovico pa ded in babica po materini strani.

NUJNO DEDOVANJE

Oporoka je dejanje oporočitelja, s katerim sam določi usodo svojega premoženja po smrti. Vendar je ta njegova pravica delno omejena z institutom nujnega dedovanja. Kaj to pomeni?

Zakon določa, da morajo določene osebe, tudi če jim oporočitelj v oporoki ne nameni ničesar, kljub temu dedovati določen del njegovega premoženja.

Kdo so te osebe:

- zapustnikovi potomci, posvojenci in njihovi potomci
- zapustnikovi starši
- zapustnikov zakonec;
tem osebam pripade nujni delež brez izpolnjevanja posebnih dodatnih pogojev;
- zapustnikovi stari starši
- zapustnikovi bratje in sestre;
te osebe morajo izpolnjevati 2 dodatna pogoja:
 - biti morajo trajno nezmožne za delo in
 - nimajo potrebnih sredstev za življenje.

Višina nujnega deleža:

- zapustnikovi potomci in zakonec: pripada jim 1/2 zakonitega dednega deleža
- ostali: 1/3 zakonitega dednega deleža

Primer:

Zapustnik ima zakonca in dva otroka. Zapustnik v oporoki vse svoje premoženje nameni svoji prijateljici. Koliko pripada zakoncu in otrokoma?

Zakonec in otroka bi pri zakonitem dedovanju (prvi dedni red) dedovali po enakih delih, vsak 1/3 premoženja. Njihov nujni delež predstavlja 1/2 zakonitega deleža, torej pri nujnemu dedovanju vsakemu pripada 1/6 celotnega premoženja. Ostalo, to je 1/2 celotnega zapustnikovega premoženja, dobi prijateljica.

POZOR!

Pravico do nujnega deleža je potrebno zahtevati, drugače se ne upošteva.

Nujni dedič je pravi dedič, zato odgovarja tudi za zapustnikove dolgove!

Ali oporočitelj lahko kakorkoli prepreči, da bi nujni dedič dedoval?

Da, to mu omogoča institut razdedinjenja nujnega dediča.

Kdaj oporočitelj lahko razdedini nujnega dediča?

- če se je ta s kršitvijo kakšne zakonite ali moralne dolžnosti huje pregrešil nad zapustnikom
- če je naklepoma storil kakšno hujše kaznivo dejanje zoper oporočitelja ali njegovega zakonca, otroka, posvojenca ali starše
- če se je dedič vdal brezdelju in nepoštenemu življenju.

Kako oporočitelj lahko opravi razdedinjenje?

Oporočitelj mora razdedinjenje jasno in na nedvoumen način izraziti v oporoki. Priporočljivo je, da navede tudi razlog za razdedinjenje.

e-obrazec:

Oporoka ([kliknite tu](#))

Kakšne so posledice razdedinjenja?

Dedič izgubi pravico do dedovanja. Šteje se, kot da bi bil umrl pred zapustnikom.

POZOR!

To ne velja nujno tudi za dedičeve potomce.

Drug način, kako oporočitelj lahko prepreči nujnemu dediču, da deduje, je odvzem nujnega deleža v korist potomcev.

Oporočitelj v oporoki lahko določi, da odvzema svojemu potomcu oz. posvojenцу pravico do nujnega deleža in ga daje njegovim potomcem.

Kdaj lahko oporočitelj odvzame nujni delež v korist potomcev?

Potomec, ki mu pripada nujni delež, mora biti prezadolžen ali zapravljevec.

Ob smrti oporočitelja mora imeti:

- mladoletnega otroka ali
- mladoletnega vnuka od prej umrlega otroka ali
- polnoletnega otroka ali vnuka, ki je pridobitno nesposoben.

Potrebujete pravni nasvet?

Kako do dedovanja sploh pride?

Ključni trenutek pri dedovanju je zapustnikova smrt. V tem trenutku zapustnikovo premoženje preide na njegove dediče.

O dedovanju se odloča v zapuščinskem postopku. Ta se uvede po uradni dolžnosti, ko sodišče izve, da je nekdo umrl ali da je razglašen za mrtvega. To pomeni, da za začetek postopka ni potrebno vložiti nobene vloge na sodišče.

Kadar zapuščino predstavljajao le premičnine, sodišče zapuščinske obravnave ne opravi, osebe, ki so upravičene do dedovanja, pa lahko zahtevajo, da se zapuščinska obravnava kljub temu opravi.

e-obrazec:

Zahteva za razpis zapuščinske obravnave v zapuščinskem postopku ([kliknite tu](#))

Katero sodišče je pristojno?

Pristojnost sodišča se določa glede na kraj stalnega ali začasnega prebivališča zapustnika v času smrti. Pristojna so okrajna sodišča.

Kaj pomeni, da v trenutku zapustnikove smrti premoženje preide na njegove dediče?

To pomeni, da dedičem ni potrebno dajati nobenih izjav, da sprejemajo zapuščino, ampak dedujejo avtomatično.

Dedič na zapuščini pridobi lastninsko pravico in posest. Seveda pa se dedič dedovanju lahko odpove, še posebej, ko je zapuščina polna dolgov, saj je dedič dolžan poravnati tudi zapustnikove dolgove (do višine podedovanega premoženja).

Odpoved se lahko poda vse do konca zapuščinskega postopka.

e-obrazec:

Odpoved dediščini ([kliknite tu](#))

Kdaj se dedič dediščini ne more odpovedati?

Dediščini se ne more odpovedati dedič, ki je z zapuščino ali delom zapuščine že razpolagal (določeno stvar že prodal, jo zamenjal ipd.).

Vendar pa se pravica do odpovedi ne izgubi v primeru, ko dedič poseže v zapuščino zato, da bi jo ohranil ali ker je izvedel ukrepe tekoče uprave.

Potrebujete pravni nasvet?

POZOR!

Delna odpoved dediščini ni mogoča. Dedič se lahko odpove celotnemu delu, ki mu pripada ali pa prevzame celoten del.

Izjava o odpovedi dediščine se ne more preklicati!

Kako dedič odgovarja za zapustnikove dolgove?

Dedič za zapustnikove dolgove odgovarja do višine podedovanega premoženja. Dedič je torej zapustnikovim upnikom dolžan plačati za dolgove le do vrednosti podedovanega dednega deleža.

POZOR!

Dedič za poplačilo dolgov odgovarja tudi s svojim preostalim premoženjem (gre za premoženje, ki ga ni dobil na podlagi dedovanja), a le do vrednosti podedovanega.

Kdo ne more dedovati?

Dedovati ne morejo dedno nevredne osebe. To velja tako za dedovanje na podlagi oporoke kot tudi pri zakonitem dedovanju.

Kdo so dedno nevredne osebe?

- kdor je z naklepom vzel ali poskusil vzeti življenje zapustniku;
- kdor je s silo ali grožnjo prisilil zapustnika ali ga je z zvijačo pripravil do tega, da je napravil ali preklical oporoko ali kakšno določilo v oporoki, ali mu je preprečil to storiti;
- kdor je uničil ali skrnil zapustnikovo oporoko z namenom, da bi preprečil izpolnitev zapustnikove poslednje volje, kakor tudi, kdor je ponaredil zapustnikovo oporoko;
- kdor se je huje pregrešil zoper dolžnost preživljati zapustnika, ki ga je bil po zakonu dolžan preživljati, in tudi kdor ni hotel zapustniku nuditi potrebne pomoči.

Potrebujete pravni nasvet?

2. Postavite pravno vprašanje

Imate pravno vprašanje? Postavite ga na portalu MojMaliPravnik.net ([kliknite tu](#)).

3. Izkušnje posameznikov

»Želel sem doseči, da moj zakoniti dedič ne bi dedoval, saj je poskušal izigrati moje ostale dediče in doseči, da bi on dedoval vse. Nisem vedel, če to lahko storim, zato sem se o tem pozanimal na forumu portala www.informiran.si. Tu so mi razložili, da se dedovanje zakonitemu dediču lahko prepreči le v primeru razdedinjenja, kar je v mojem primeru mogoče, saj je dedič s svojim ravnanjem huje kršil zakonite in moralne dolžnosti. Z njihovo pomočjo sem dosegel razdedinjenje, za kar sem jim zelo hvaležen.«

E.H. iz Ljubljane

»Oče je pred svojo smrtjo napisal oporoko, ki jo je hranil v svojem sefu. Vsebine oporoke mi ni zaupal, tako da sem o razdelitvi premoženja izvedela šele po njegovi smrti. Z bratom, ki sva bila edina zakonita dediča, sva presenečeno ugotovila, da nama oče ni zapustil ničesar in da je celotno premoženje namenil svoji zunajzakonski parterki. Moja prijateljica, ki študira pravo mi je razložila, da sva z bratom upravičena vsaj do nujnega deleža in da ga je potrebno obvezno zahtevati, saj ga sodišče samo, brez zahteve ne bi upoštevalo. Še dobro, da sem imela potrebne informacije hitro pri roki, saj bi sicer z bratom ostala brez vsega.«

M.S. iz Idrije

»Na podlagi zelo pogostih primerov, ko se svojci skregajo zaradi dedovanja premoženja, sem se odločil, da delitev svojega premoženja po smrti sporazumno določim že v času življenja. Tako sem zbral svoje tri otroke in jim povedal kako želim, da se premoženje razdeli po smrti. Na srečo so se s predlogom strinjali vsi. Svoje želje sem zaupal svojemu odvetniku, ki je napisal oporoko in mi jo sedaj tudi hrani. Zelo sem zadovoljen, da smo se lahko dogovorili tako zlahka in da smo s tem preprečili marsikatero slabo voljo in zamero.«

A.L. iz Postojne

Potrebujete pravni nasvet?

4. Pet najpogostejših vprašanj

Ali lahko pride do dedovanja tudi v zunajzakonski skupnosti?

Da. Zunajzakonska skupnost je glede dedovanja izenačena z zakonsko zvezo.

Ali sem vseeno upravičen do dedovanja, kljub temu, da sem od zapustnika še v času njegovega življenja z darilno pogodbo že dobil njegovo hišo?

Do dedovanja ste upravičeni, saj zapustnik s svojim premoženjem v času življenja razpolaga, kot želi. Vendar pa lahko zakoniti dediči v primeru, ko bi bil njihov delež pri dedovanju prikrajšan, zahtevajo vračunanje daril. To pomeni, da bi se pri dedovanju to darilo, ki vam ga je dal zapustnik, upoštevalo in bi bodisi morali (delno ali v celoti) vrniti darovano stvar bodisi bi se vaš dedni delež sorazmerno zmanjšal – vse je odvisno od vrednosti zapuščine, vrednosti podarjenega premoženja in od tega, v katerem dednem redu se deduje.

S starši sem podpisal pogodbo o dosmrtnem preživljanju v zameno za nepremičnine, ki naj bi mi pripadle po njuni smrti. Po uvedbi zapuščinskega postopka so se pojavili še ostali dediči, ki sedaj zahtevajo svoj delež, vključno z mojimi nepremičninami. Ali imajo prav?

V primeru pogodbe o dosmrtnem preživljanju se stranki dogovorita, da bo ena od njiju drugo preživljala do konca življenja, druga pa kot plačilo za to prvi zapusti določeno premoženje. Gre za posel, ki učinkuje v času življenja obeh strank s posebnostjo, da ena stranka postane lastnik določenega premoženja šele v trenutku smrti druge stranke. Torej gre v tem primeru za neke vrste »prodajo«, ki ne posega v pravice drugih dedičev. Ker ste nepremičnine pridobili odplačno, ostali dediči od vas ne smejo terjati tega premoženja. Če bi vam bile nepremičnine podarjene, bi lahko prišlo do vračunanja daril.

Sem pred nakupom zemlje za gradnjo hiše s prijateljem, ki je zaenkrat še poročen. Zemljo mislim kupiti jaz, v hišo pa bova vlagala oba. Zanima me, kako se bo delila zemlja in hiša po njegovi smrti, glede na to, da ima dva otroka?

Prijateljevi otroci bodo lahko dedovali samo njegovo premoženje, to je njegovo posebno premoženje in njegov delež na skupnem premoženju (ki pa ne bo moglo nastati, vse dokler je on poročen, saj ves ta čas med vama ne bo zunajzakonske skupnosti). Če bosta npr. solastnika nepremičnine, ki jo boste kupili, bodo lahko dedovali (in z morebitnimi vajinimi skupnimi otroki!) njegov solastniški delež na tej nepremičnini.

Ali je v primeru odpovedi dediščini dedič še odgovoren za zapustnikove dolgove?

Ne, saj se v primeru odpovedi dediščini šteje, kot da oseba, ki se je odpovedala, ni bila nikoli dedič. Za zapustnikove dolgove pa odgovarjajo izključno dediči.

Potrebujete pravni nasvet?

5. Nasveti strokovnjakov

»Mnogo ljudi se ne zaveda, da lahko sami napravijo oporoko in s tem odločijo o tem, kaj se bo z njihovim premoženjem dogajalo po njihovi smrti. Ko jim povem za to možnost, se številnim »odvali kamen od srca«. Še bolj, ko zvejo, da lastnoročno oporoko lahko sestavijo sami in s tem ni posebnih stroškov. Seveda pa je, če želijo zagotoviti dodatno varnost, priporočljivo, da sestavljeno oporoko (ne glede na vrsto oporoke) zaupajo v hrambo odvetniku, sodišču ali notarju. Sedaj pa je tudi možno, da se oporoko priglasi v centralni register oporok pri Notarski zbornici Slovenije«

Mateja Maček, odvetnica

»Veliko ljudi v strahu prihaja po nasvet, kako je z dedovanjem kmetije, saj mislijo, da se vsaka kmetija deduje po predpisih o dedovanju zaščitenih kmetij (ZDKG), ki so drugačni od splošnih pravil o dedovanju. Pomirim jih z dejstvom, da se po posebnih pravilih dedujejo le kmetije, ki dosegajo določen kriterij velikosti in lastništva. Drugi člen ZDKG namreč določa, da se za zaščiteni kmetijo šteje kmetijska oziroma kmetijsko-gozdarska gospodarska enota, ki je v lasti ene fizične osebe ali lasti, solasti ali skupni lasti zakonskega para (oz. zunajzakonskega para) ali v solasti enega od staršev in otroka ali posvojenca oziroma njegovega potomca in obsega najmanj 5 hektarov in ne več kot 100 hektarov primerljive kmetijske površine. Zakon izrecno določa, kaj se šteje za primerljive kmetijske površine (1 ha primerljive kmetijske površine je enako 1 ha njiv ali vrtov / 2 ha travnikov ali ekstenzivnih sadovnjakov / 4 ha pašnikov, ...). Zato je potrebno biti pozoren – če neka kmetija obsega skupno npr. 120 ha, to še ne pomeni nujno, da zanjo ne veljajo posebna pravila o dedovanju zaščitenih kmetij. Kmetije, ki sicer izpolnjujejo navedene pogoje glede lastništva in velikosti, sestavljajo pa jih izključno gozdovi, se ne štejejo za zaščitene kmetije.«

Ana Perko, svetovalka, Odvetniška pisarna Avbreht, Zajc & partnerji

» Napačno je prepričanje, da oporoka učinkuje že v času oporočiteljevega življenja in da je njegovo premoženje mogoče deliti že pred smrtjo. Ne glede na to, ali je nekdo napravil oporoko ali ne, (potencialni) dediči v času njegovega življenja od njega ne morejo terjati nobenega premoženja z utemeljitvijo, da bodo čez čas tako ali tako dedovali po njem. Bistvo dedovanja je, da ima učinke šele s smrtjo zapustnika. S tem, ko bi se premoženje delilo že med njegovim življenjem, bi bila močno omejena njegova pravica do prostega razpolaganja z imetjem.«

Matija Jamnik, odvetnik

Potrebujete pravni nasvet?

6. Dokumenti, ki jih potrebujete v postopku

Pametni e-obrazci so posebej prilagojene spletne "predloge", s pomočjo katerih **hitro** in **enostavno izdelate željeni pravni dokument**.

Program simulira pogovor z odvetnikom. Vi **vnesete konkretne podatke**, e-obrazec pa na podlagi teh podatkov **izdela** in **prilagodi Vaš dokument**.

Rezultat je dokument, ki je vsebinsko **prilagojen Vaši konkretni situaciji** in **pripravljen za takojšnjo uporabo**.

e-obrazci:

Oporoka (lastnoročna ali pred pričami) ([kliknite tu](#))

Zahteva za razpis zapuščinske obravnave v zapuščinskem postopku ([kliknite tu](#))

Odpoved dediščini ([kliknite tu](#))

7. Bodite redno informirani

Bodite redno informirani o pravnih zadevah! Za brezplačno registracijo [kliknite tu](#).

Dvakrat mesečno boste na vaš e-poštni naslov prejeli koristne nasvete, obveščeni boste o pomembnih zakonodajnih spremembah (v obliki aktualnih novic) in zanimivih primerih iz prakse.

Nepoznavanje prava škoduje, zato bodite obveščeni o vseh aktualnih zadevah!

Da, želim biti brezplačno informiran ([kliknite tu](#)).

8. Pravna praksa

- Pravico do nujnega deleža mora upravičenec zahtevati sam, saj sodišče tega po uradni dolžnosti ne upošteva. Dedič tak zahtevek lahko uveljavi do konca zapuščinskega postopka.
- Dediči ne morejo izbirati, kateri del zapuščine bodo dedovali in katerega ne. Dediščino lahko sprejmejo samo v celoti ali pa se ji v celoti odpovejo.
- Izjava o odpovedi dediščini ali o sprejemu dediščine se ne more preklicati.
- Odpoved še nevedenemu dedovanju – do dedovanja še ni prišlo (zapustnik še ni umrl) – je pravno veljavno le v primeru sporazuma med prednikom in njegovim potomcem. V drugih primerih odpoved nevedenemu dedovanju ni možna.
- Predmet dedovanja so stvari in pravice, ki pripadajo posameznikom (2.čl. ZD), toda z omejitvijo, da gre za pravice, ki so v pravnem prometu (jih je možno prodati, zastaviti,...), ne pa za pravice, ki so vezane na osebo zapustnika in z njegovo smrtjo prenehajo (primer: pravica do preživljanja). S smrtjo dediča preneha tudi njegova dedna pravica (pravica, da deduje). Dedičevo upravičenje glede dediščine je vezano na čas življenja dediča in ni v pravnem prometu. Zato ne more biti predmet niti pogodbenega, niti oporočnega razpolaganja. Torej dedičeve pravice, da lahko deduje zapustnikovo premoženje, ni mogoče prodati, jo zastaviti, jo zapustiti v oporoki.

Potrebujete pravni nasvet?

- Dedič zapustnika odgovarja tudi za zapustnikove dolgove, zato mora v primeru, ko je zoper zapustnika potekala izvršba, a je ta med postopkom umrl, dedič vstopiti v izvršilni postopek in se nadaljevanju postopka ne sme upirati.
- Dedič, ki odstopi svoj dedni delež sodediču, še naprej odgovarja zapustnikovemu upniku za zapustnikove dolgove solidarno s sodediči do višine vrednosti svojega odstopljenega dednega deleža.

9. Ali veste ... ?

- da zakonec izgubi pravico do dedovanja, če je zapustnik vložil tožbo za razvezo zakonske zveze in se po zapustnikovi smrti ugotovi, da je bila tožba utemeljena, ali če se njegova zakonska zveza z zapustnikom razveljavi po zapustnikovi smrti iz razloga, za katerega je preživeli zakonec vedel že ob sklenitvi zakonske zveze;
- da ima prenehanje zunajzakonske zveze pred smrtjo enega od partnerjev enake posledice kot razveza zakonske zveze. Preživeli partner ob smrti svojega bivšega partnerja nima pravice do dedovanja;
- da se dedič lahko odpove dedovanju bodisi v svojem imenu bodisi tudi za svoje potomce. V primeru ko se odpove v lastnem imenu, njegovi potomci vseeno lahko dedujejo tisto, kar bi moral dedovati njihov prednik. Če se odpove dediščini tudi za svoje potomce, ti do dedovanja niso upravičeni;
- da zapustnik in njegov potomec lahko skleneta sporazum, s katerim se potomec že vnaprej odpove dedovanju po zapustniku. To ne velja za zapustnikovega zakonca. Sporazum mora biti sestavljen v obliki notarskega zapisa;
- da je možno zahtevati vrnitev daril, ki jih je zapustnik naklonil različnim osebam v času življenja, v primeru ko zaradi teh daril ni dovolj sredstev v zapuščini za poplačilo nujnega dediča;
- da zapuščina brez dedičev postane last Republike Slovenije;
- da je mogoče že v času življenja zapustnika z dediči skleniti pogodbo, s katero se že pred smrtjo razdeli premoženje, ki ga ima zapustnik. Gre za t.i. izročilno pogodbo.

POZOR!

Tu gre za premoženje, ki ga ima zapustnik v času sklenitve pogodbe, in ne za premoženje, ki ga bo zapustnik imel ob smrti.

Več o tem: Obligacijski zakonik, člani 546 – 568 ([kliknite tu](#))

10. Koristne povezave

On-line izdelava pravnih dokumentov - Informiran.si
 MojMaliPravnik.net - Pravni nasveti za majhne in velike

Pravni e-Priročniki
 Pravni članki in nasveti

Potrebujete pravni nasvet?

11. Slovar

Dedovanje; prehod premoženja od ene osebe (zapustnik), na drugo osebo (dedič).

Dedič; oseba, ki deduje. Ob smrti zapustnika mora biti živ. Dedič je lahko tudi pravna oseba, vendar samo pri oporočnem dedovanju.

Zapuščina; sklop pravic in obveznosti, ki se dedujejo po zapustniku.

Zakonito dedovanje; dedovanja, ki ga ureja zakon.

Oporočno dedovanje; dedovanje, ki nastopi, ko zapustnik napravi oporoko.

Nujno dedovanje; dedovanje posameznih oseb, ki jih določa zakon, v primeru, ko jim zapustnik z oporoko ne zapusti ničesar.

Nujni dedič; oseba, ki je upravičena do nujnega dedovanja.

Razdedinjenje; institut s katerim zapustnik lahko prepreči dedovanje nujnih dedičev.

Dedna nevrednost; dedno nevredne so osebe, ki ne morejo dedovati, zaradi dejanj, ki so jih storile proti zapustniku ali njegovim najbližjim.

12. Predpisi s tega področja

Zakon o dedovanju (ZD)

Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG)

Zakon o notariatu (ZN)

Obligacijski zakonik (OZ)

Zakon o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre)

13. Delite ta e-Priročnik s prijatelji

Delite na facebook-u

Deli na twitter-ju

Pošlji po e-Pošti

Povežite se z nami:

POIŠČITE NAS
NA FACEBOOKU

POIŠČITE NAS
NA TWITTERJU

14. Ta e-Priročnik so omogočili

Moj
Mali
Pravnik.net

GROUP
Pravna in davčna pisarna

Potrebujete pravni nasvet?

GDPR

outsourcing

JK Group - vaš GDPR
outsourcing partner

GROUP
IT LAW FIRM